

SIKKERHETSDATBLAD

NATRIUMBISULFAT

Sikkerhetsdatabladet er i samsvar med Kommissjonsforordning (EU) 2015/830 av 28 mai 2015 om endring av europa-parlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET / STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET / FORETAKET

Utgitt dato	31.01.2010
Revisjonsdato	15.12.2016

1.1. Produktidentifikator

Kjemikaliets navn	NATRIUMBISULFAT
Kjemisk navn	Natriumhydrogensulfat
REACH reg. nr.	01-2119552465-36-0000
CAS-nr.	7681-38-1
EC-nr.	231-665-7
Indeksnr.	016-046-00-X
Formel	NaHSO ₄

1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Kjemikaliets bruksområde	Kjem.tekn.bruk.
--------------------------	-----------------

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Firmanavn	BACSAN & POOLSAN SCANDINAVIA AS
Postadresse	Skreddervegen 144
Postnr.	1537
Poststed	MOSS
Land	Norway
Telefon	63834545
Telefaks	63834546
E-post	post@labolo.no
Hjemmeside	www.bacsan.no
Org. nr.	994881744

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon	Telefon: +47 22 59 13 00 Beskrivelse: Giftinformasjonen
------------	--

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]	Eye Dam. 1; H318
--	------------------

2.2. Merkingselementer

Farepiktogrammer (CLP)

Sammensetning på merkeetiketten	Natriumhydrogensulfat 60 – 100 %
Varselord	Fare
Faresetninger	H318 Gir alvorlig øyeskade.
Sikkerhetssetninger	P280 Benytt vernehansker / verneklær / vernebriller / ansiktsskjerm. P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØYNE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen. P310 Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege.

2.3. Andre farer

PBT / vPvB	Dette produktet er ikke selv og inneholder ikke en PBT eller vPvB.
------------	--

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2. Stoffblandinger

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold
Natriumhydrogensulfat	CAS-nr.: 7681-38-1 EC-nr.: 231-665-7 Indeksnr.: 016-046-00-X REACH reg. nr.: 01-2119552465-36-0000	Eye Dam. 1; H318	60 – 100 %
Komponentkommentarer	Denne natriumbisulfat globular inneholder ingen fri svovelsyre.		

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt	Den skadede bringes snarest mulig bort fra eksponeringskilden.
Innånding	Bringes til frisk luft. Skyll munnen med vann og puss nesen.

Hudkontakt	Tilsølt hud spyles straks godt med meget vann.
Øyekontakt	Ved sprut skylles øynene øyeblikkelig med store mengder vann i minst 15 minutter. Transport til øyespesialist, evt. annen lege. Skylling under transport.
Svelging	Munnen skylles straks med vann eller melk, deretter drikkes vann eller helst melk.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Informasjon til helsepersonell	Årlig kontroll av lungefunksjon/tenner.
Generelle symptomer og virkninger	Se seksjon 11 for ytterligere informasjon om symptomer og virkninger.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Særskilt førstehjelpsutstyr	Melk eller magnesiumoksyd utrørt i vann evt. flytende syrenøytraliserende midler anbefales.
Annen informasjon	Fare for varige skader dersom førstehjelp ikke settes i gang omgående. Legebehandling nødvendig. Påse at medisinsk personell er informert om det aktuelle materialet, og at de tar nødvendige forholdsregler for å beskytte seg selv.

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Slokkingsmidler

Egnede slokkingsmidler	Vann, sand
------------------------	------------

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brann- og eksplosjonsfarer	Ikke brennbart
Farlige forbrenningsprodukter	Frigjør giftig røyk ved forbrenning.

5.3. Råd til brannmannskaper

Annen informasjon	Bruk åndedrettsbeskyttelse ved brannslukking.
-------------------	---

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Generelle tiltak	Bruk personlig verneutstyr som angitt i pkt. 8. Unngå støvdannelse. Unngå innåndning av støv. Unngå kontakt med øyne og hud. Øyedusj skal finnes på arbeidsplassen. Stopp lekkasjen hvis det er mulig uten risiko. Sperr av området for uvedkommende.
------------------	---

6.1.1. For ikke-innsatspersonell

Verneutstyr	Bruk verneutstyr som angitt i seksjon 8.
-------------	--

6.1.2. For innsatspersonell

For innsatspersonell	Bruk verneutstyr som beskrevet i seksjon 8.
----------------------	---

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø	Utslipp til vann: Forårsaker surere vann med fare for fiskedød. Vær oppmerksom på mulig vanninntak, og sørg for varsling av impliserte brukere.
--	---

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Metoder for opprydding og rengjøring	Stopp lekkasjen hvis det er mulig uten risiko. Sperr av området for uvedkommende. Tas opp mekanisk og skylles med vann.
--------------------------------------	---

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Andre anvisninger	Se seksjon 13 for mer informasjon om avfall.
-------------------	--

AVSNITT 7: HÅNTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndtering	Hvis støv er tilstede, bruk egnet støvmaske. Vask hender før pauser og etter arbeidets slutt. Bruk verneutstyr som angitt i seksjon 8.
------------	--

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevaring	Lagres i lukket emballasje. Holdes vekk fra små barn.
Spesielle egenskaper og farger	Frigjør giftig røyk ved forbrenning. Ved løsning i vann utvikles varme som kan medføre sprutfare. Fare for alvorlig øyeskade.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Spesielle bruksområder	Se seksjon 1.
------------------------	---------------

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONBESKYTTELSE

8.1. Kontrollparametere

DNEL / PNEC

Kontrollparametere, kommentarer	PNEC vann (ferskvann): 11,09 mg / L PNEC vann (sjøvann): 1,109 mg / L PNEC vann (intermitterende release): 17,66 mg / L PNEC sediment (ferskvann): 40,2 mg / kg dw PNEC sediment (sjøvann): 4,02 mg / kg dw PNEC jord: 1,54 mg / kg dw PNEC kloakkrenseanlegg : 800 mg / l
---------------------------------	--

8.2. Eksponeringskontroll

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen	Mulighet for øyenspyling skal finnes på arbeidsplassen. Sørg for god ventilasjon. Mekanisk ventilasjon og punktavsug ved håndtering som fører til store konsentrasjoner.
--	--

Åndedrettsvern

Åndedrettsvern	I tilfelle støv- eller aerosoldannelse, bruk pusteapparat med godkjent filter. (Partikler filtrere P1 i henhold til EN 143.)
----------------	--

Håndvern

Håndvern	Vernehansker i henhold til EN 374. Informasjon om Sodium hydrogensulphate, vandig løsning: Hanskestoff : Naturlig gummi / naturlig latex – NR (0,5 mm) Polykloropren – CR (0,5 mm) Nitrilgummi – NBR (0,35 mm) Butyl kautsjuk (butylgummi) – Butyl (0,5 mm) Fluor gummi – FKM (0,4 mm) Polyvinylklorid – PVC (0,5 mm) Gjennombruddstid:> 480 min Observer hanske produsentens instruksjoner om penetrability og gjennombruddstid.
----------	---

Øye- / ansiktsvern

Øyevern	Vernebriller. Øyespylemuligheter nær arbeidsplassen.
Referanser til relevante standarder	Øyevern skal samsvare med EN 166.

Hudvern

Annet hudvern enn håndvern	Vanlig arbeidstøy som vaskes etter bruk.
----------------------------	--

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Prills.
Farge	Gulaktig
Lukt	Luktløs.
pH	Status: I løsning Verdi: 1 – 1,2 Metode: 200 g/l vann

9.2. Andre opplysninger

Andre fysiske og kjemiske egenskaper

Kommentarer	Dette sikkerhetsdatabladet inneholder kun informasjon som dekker sikkerhet og erstatter ikke produktinformasjon eller produktspesifikasjon.
-------------	---

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet	Produktet er stabilt under normal lagring og bruk.
-------------	--

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet	Produktet er stabilt under normal lagring og bruk.
------------	--

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner

Risiko for farlige reaksjoner	Natriumbisulfat kan reagere med alkalier og med en rekke metaller. Ved løsning i vann utvikles varme som kan medføre sprutfare.
-------------------------------	---

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås	Ingen spesielle opplysninger.
-------------------------	-------------------------------

10.5. Uforenlige materialer

Materialer som skal unngås	Alkalier. Metaller.
----------------------------	---------------------

10.6. Farlige nedbrytningsprodukter

Farlige spaltningsprodukter	Utvikler hydrogen i vandig løsning med metaller.
-----------------------------	--

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Potensielle akutte effekter

Innånding	Innånding av støv virker irriterende og etsende på slimhinnene i svelg og luftveier.
Hudkontakt	Løsninger gir rød og irriterende hud.
Øyekontakt	Sprut irriterer øynene og kan gi etseskader. Fare for alvorlig øyeskade.
Svelging	Svelging virker irriterende og etsende på slimhinnene i svelg og luftveier.

Kreftfremkallende, arvestoffskadelige og reproduksjonstoksiske

Kreftfremkallende egen-skaper, annen informasjon	Stoffet er ikke oppført på kreftlisten.
Arvestoffskader	Ingen spesielle opplysninger.
Reproduksjonsskader	Ingen spesielle opplysninger.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

Akvatisk, kommentarer	<p>Akutt (kortsiktig) fisketoksisitet: LC50 Pimephales promelas (Storhodet ørekyte): 7960 mg / l / 96h (EPA 600 / 4-90 / 027, natriumsulfat , Read Cross)</p> <p>Akutt Dafnitoksisitet: LC50 Daphnia magna (Big vannloppe) : 1766 mg / l / 48h (EPA 600 / R-94/024, natrium sulfat, Read Cross)</p> <p>Kronisk fisketoksisitet : NOEC Ceriodaphnia dubia: 1109 mg / L (ASTM E 1295– 201, natriumsulfat ,)</p> <p>Alger toksisitet : EC50 Nitzschia Linearis: 1900 mg / l / 120h (natriumsulfat ,)</p>
-----------------------	--

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Persistens og nedbrytbarhet, kommentarer	Metode for nedbrytning er ikke satt for uorganiske stoffer. NOEC Aktivert Sludge: 8 g/l37 dager.
--	--

12.3. Bioakkumuleringsevne

Bioakkumuleringspotensial	Forventes ikke å bioakkumulere.
---------------------------	---------------------------------

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet	Oppløselig i vann.
-----------	--------------------

12.5. Resultater av PBT og vPvB vurdering

PBT vurderingsresultat	Dette produktet er ikke selv og inneholder ikke en PBT.
vPvB vurderingsresultat	Dette produktet er ikke selv og inneholder ikke en vPvB

12.6. Andre skadevirkninger

Andre skadevirkninger / annen informasjon	La ikke produktet komme i grunnvann, kloakk eller andre vannkilder.
---	---

AVSNITT 13: DISPONERING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Avfallskode EAL	EAL: 060314 andre faste salter og saltløsninger enn dem nevnt i 06 03 11 og 06 03 13
-----------------	--

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1. UN-nummer

Kommentarer	Ikke aktuelt.
-------------	---------------

14.2. FN-forsendelsesnavn

Kommentarer	Ikke aktuelt.
-------------	---------------

14.3. Transportfareklasse(r)

Kommentarer	Ikke aktuelt.
-------------	---------------

14.4. Emballasjegruppe

Kommentarer	Ikke aktuelt.
-------------	---------------

14.5. Miljøfarer

Kommentarer	Se seksjon 12.
-------------	----------------

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

Spesielle forholdsregler	Unngå kontakt med hud og øyne.
--------------------------	--------------------------------

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

Andre relevante opplysninger

Andre relevante opplysninger

Det foreligger ingen krav eller begrensninger for transport av produktet; hverken på vei (ADR), tog(RID), sjø (IMDG) eller i luften (ICAO).

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM BESTEMMELSER

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Referanser (Lover/
Forskrifter)

Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer. Sist endret ved forskrift 22. desember 2014 nr.1885. Prioritetsliste/Unntaksliste/Godkjenningsliste. Produsent/importør. Forskrift om farlig avfall (2009). Kommisjonsforordning (EU) nr 944/2013 av 2 Oktober 2013 (ATP5). ECHA (European Chemicals Agency) C&L Inventory database. ADR/RID 2015 – Forskrift om endring i forskrift om landtransport av farlig gods. Europa-parlamentets og rådets forordning (EF) Nr. 1272/2008. Sikkerhetsdatabladet er oppdatert i henhold til 830/2015. Kommisjonsforordning (EU) nr. 453/2010 vedlegg II (Vedlegg II – "II").

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Kjemikaliesikkerhetsvurdering

Informasjonen i dette sikkerhetsdatabladet skal ikke betraktes som brukerens egen risikovurdering. Det er alltid brukerens ansvar at alle nødvendige forholdsregler er fulgt for å oppfylle kravene i henhold til lokale regler og bestemmelser.

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Liste over relevante H-setninger (i avsnitt 2 og 3).

H318 Gir alvorlig øyeskade.

Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]

Eye Dam. 1; H318;

Ytterligere informasjon

Databladet er laget etter vår nåværende kunnskap, norsk regelverk og produsentens opplysninger. Da brukerens arbeidsforhold ligger utenfor vår kontroll, vil det være brukerens ansvar at de nødvendige forholdsregler blir tatt. Det er den enkelte mottakers plikt å sørge for at informasjon gitt i dette sikkerhetsdatablad blir lest og forstått av alle som bruker, behandler, avhender eller på noen måte kommer i kontakt med produktet. Dette produktet skal bare brukes til det formål det er beregnet for og i henhold til spesifiserte instruksjoner. Opplysningene gjelder kun for det materialet som er angitt her, og gjelder ikke i forbindelse med bruk av noe annet materiale eller i noen form for bearbeidelse. Opplysningene skal ikke anses som en garanti eller kvalitetsspesifikasjon.

Reach nr.: Registreringsnummeret er ikke tilgjengelig for dette produktet eller bruken av dette er unntatt i henhold til §2 i forordning (EU) nr. 1907/2006 om REACH, årlige volum i tonn krever ikke registrering eller registreringen er forutsatt for en senere registreringsdato.

Versjon

4